

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НПУ імені М.П. Драгоманова
Інститут мистецтв

"Затверджено"

На засіданні приймальної комісії
НПУ імені М.П. Драгоманова
Протокол № 14 від "14" *березня* 2012 р.
Голова приймальної комісії
Андрющенко В.П.

"Розглянуто"

на засіданні Вченої ради
Інституту мистецтв
Протокол № 6 від 23.02.12.
Голова Вченої ради
Авдієвський А.Т.

Програма
вступного випробування

для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня **"Бакалавр"**
на базі освітньо-кваліфікаційного рівня **"Молодший спеціаліст"**

напрямок підготовки 0202 Мистецтво
спеціальність 6.020204 Музичне мистецтво

ПРОГРАМА З МУЗИКИ

Для спеціальності «Музична педагогіка та виховання»

Кваліфікація: «Вчитель музики. Практичний психолог»; «Вчитель музики та художньої культури»; «Вчитель музики. Регент церковного хору»; «Вчитель музики та англійська мова» освітньо-кваліфікаційний рівень

«Бакалавр»

на базі молодшого спеціаліста

(муз. школа, муз. коледж, училище культури)

Абітурієнти, які вступають до Інституту мистецтв повинні скласти творче випробування з:

1. Гри на музичних інструментах (фортепіано, баян, скрипка, акордеон, бандура, гітара).
2. Вокального випробування.
3. Сольфеджію, теорії та музичної літератури.

До вступних іспитів з фаху будуть допущені абітурієнти, які мають здоровий голосовий та диригентський апарат.

ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ

1. Під час проведення іспитів з основного інструменту абітурієнти повинні продемонструвати майстерне художнє виконання творів, різних за жанром та стилем.
2. Виразне виконання вокального твору під власний акомпанемент та української народної пісні без супроводу (a capella).
3. З сольфеджію, теорії музики та музичної літератури абітурієнтам необхідно показати навички написання музичного диктанту, вміння запису музики на слух та визначення на слух всіх елементів музичного мовлення.

Гра на музичних інструментах

ФОРТЕПІАНО

Абітурієнт повинен виконати:

1. **Поліфонічний твір** двох або трьохголосний (приблизна складність - И.С.Бах «Трьохголосні інтенції». Прелюдії та фуґи з «Добре темперованого Клавіру», Частини з сюїти).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - И.Гайдн, В.А.Моцарт. Сонати за вибором I частина або всі інші; Л.В.Бетховен. Сонати приблизної складності - №№ 1, 5, 6, 9, 25 або інші).
3. **П'єса кантиленного характеру** українського, російського або зарубіжного композитора.
4. **П'єса або етюд** технічного спрямування (приблизна складність -

К.Черні, опус 299,1.Крамер).

БАЯН, АКОРДЕОН

Абітурієнт повинен виконати:

Для випускників муз. коледжів:

1. **Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність – И.С.Бах. ДТК. Прелюдія та фуга).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - В.Золотарьов. Соната №2. В.Кусяков. «Осінні за малюнки», А.Білошицький. Партита № 3).
3. **П'єса кантиленного характеру** (приблизна складність - Л.Ревуцький.Прелюд. К.Мясков. Поема. Ф.Мендельсон. Пісня без слів).
4. **П'єса або етюд технічного спрямування** (приблизна складність – В.Семьонов. Фантазія на тему пісні Я.Френкеля «Калина красная». О.Наюнкін. Фантазія на 2 російські теми. М.Різоль. Концертні варіації на тему укр.нар.пісні «Дощик»).

Для випускників ДМШ та пед. коледжів:

1. **Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність - И.С.Бах. Прелюдія та фуга з циклу «8 маленьких прелюдій та фуг»).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - І.Яшкевич. «Сонатина в старовинному стилі» В.Золотарьов. «Дитяча сюїта», одна з сюїт на вибір А.Білошицький. Сюїта «Пори року»).
3. **П'єса кантиленного характеру** (приблизна складність П.Чайковський. «Пісня без слів». В.Косенко. «Мелодія» Ю.Щуровський. «Романс». В.Зубицький. «Коломийки»).
4. **П'єса або етюд технічного спрямування** (приблизна складність - М.Різоль. «Фантазія на теми укр.нар.пісень та танців». В.Іванов. Варіації на тему рос.нар.пісні «Посею лебеду на березу»).

СКРИПКА

Абітурієнт повинен виконати:

Для випускників ДМШ та пед. коледжів:

1. **Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність - И.С.Бах. Партита № 2. Alemanda, Giga).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - Ф.Шпор. Концерт № 9, 11).
П'єса кантиленного характеру (приблизна складність - Ф.Крейснер (в стилі Г.Пуньяні) «Прелюдія і Аллегро»).
3. **П'єса або етюд технічного спрямування** (приблизна складність – Левицький. «Українська рапсодія»).

Для випускників муз. коледжів:

1. **Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність - И.С.Бах. Партита № 3. *Govote en Ronde* у. Соната № 1. *Adagio, Presto*).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - Ф.Мендельсон. Концерт для скрипки з оркестром, *e-moll*. К.Сен-Санс. Концерт № 23. В.А.Моцарт. Концерт № 3, 4, 5. М.Брук. Концерт № 1).
3. **П'єса** кантиленного характеру (приблизна складність - Н.Паганіні. «Контабіле». Б.Лятошинський. «Мелодія»).
4. **П'єса або етюд** технічного спрямування (приблизна складність – М. де Фалья. «Іспанський танець»).

БАНДУРА

Абітурієнт повинен виконати:

1. **Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність - Й.С.Бах. «Прелюдія» до-мажор. Й.С.Бах. «Сіціліана». М.Дремлюга. «Прелюдія і фуга»).
2. **Твір великої форми** (приблизна складність - Г.Гембера. «Варіації на тему укр. нар. пісні «Марина». К.Мясков. «Концертна п'єса для бандури та фортепіано» на тему укр. нар. пісні «Вечір на дворі». В.Петренко «Сонатина» на тему укр. нар. пісні «Ой, важу я, важу»).
3. **П'єса кантиленного характеру** (приблизна складність – М. Дремлюга. «Романс». М.Лисенко. «Хвилина розпачу»).
4. **П'єса або етюд** технічного спрямування (приблизна складність – О.Незовибатько. «Прелюдія»).

ГІТАРА

Абітурієнт повинен виконати:

1. **Поліфонічний твір** у перекладі для гітари (приблизна складність - Й.С.Бах. Прелюдія та фуга ля-мінор. *Adagio i Fuga-allegro* з «Sonata for violin Solo №1 BWV10017»).
2. **Твір крупної форми** (приблизна складність - К. Смага. Варіації на тему російської народної пісні «Вот мчится тройка почтовая». М.Висоцький. Варіації на тему російської народної пісні «Ах ты, матушка, голова болит»).
3. **П'єса кантиленного характеру** (приблизна складність – оригінальний твір для гітари /наприклад, А. Барріос. *Vals Op.8, №4*. Ф.Сор. *Rondo* з «Grande Sonate», op. 22).
4. **П'єса або етюд** технічного спрямування (приблизна складність – Н. Альфонсо. Етюд для Ільзи Альфонсо. Е.Пухоль. Джміль).

Тривалість гри на музичних інструментах з творчого конкурсу з музики 15 хвилин.

Сольфеджіо, гармонія та історія музики

Письмово

1. **Двохголосний поліфонічний диктант** в різних ключах з відхиленням або модуляцією.
2. **Слуховий аналіз:**
 - гармонічна послідовність з відхиленнями або модуляцією: записати лінію баса та вказати акорди;
 - визначити на слух акорди в нескладному музичному прикладі.
3. **Завдання з гармонії:**
 - гармонізувати запропоновану мелодію з відхиленнями або модуляцією.

4.Завдання з історії музики:

- визначити автора, назву популярного музичного твору та його основні теми в процесі прослуховування (див. окремий список).

Усно

1. **Читання з листа двохголосного прикладу:**
 - один голос співати другий грати (приблизна складність – І.Способін «Сольфеджіо. Двухголосие и трёхголосие» № 90-112).
2. **Підібрати акомпанемент з фактурою до мелодії укр. нар. пісні або до мелодії дитячої пісні та просольфеджувати.** Орієнтовні зразки пісень:
 - «Вийшли в поле косарі»;
 - «Ой під вишнею»;
 - «Цвіте терен»;
 - «Ой джигуне, джигуне»;
 - «Ніч яка місячна».

Дитячі пісні В.Шаїнського, Г.Гладкова, Є.Крилатова, Д.Кабалевського, А.Мигай, Ж.Колодуб, Б.Фільц, Ю.Рожавської, М.Дремлюги, О.Злотника.

3. **Зробити гармонічний аналіз мініатюри з дитячих альбомів відомих композиторів:** П.Чайковський «Дитячий альбом». Р.Шуман «Альбом для юнацтва», В.Косенко «24 дитячих п'єси». С.Прокоф'єв «дитяча музика» (12 п'єс) тощо.

4. Дати лаконічну відповідь на запитання про життя та творчість одного з найвідоміших композиторів (див. окремий список).

Тривалість теоретичного блоку з творчого конкурсу з музики – одна година (60 хвилин).

СПИСОК МУЗИЧНИХ ТВОРІВ

Дакен. «Зозуля».

И.С.Бах. Добре темперований клавір. I том. Прелюдія і fuga до-мінор №2. Токата і fuga ре-мінор.

Й.Гайдн. Симфонія № 103 (з тремоло литавр, основні теми 1-ї частини).

В.А.Моцарт. Симфонія № 40 соль-мінор; експозиція I частини. Увертюра до опери «Весілля Фігаро». Симфонія № 41 «Юпітер» (1 частина). Соната ля мажор (1 частина).

Л.В.Бетховен. Симфонія № 5 до-мінор. Фінал симфонії № 9 (хоровий фрагмент); соната № 14; соната № 8 ч. 1. Увертюра «Егмонт». Симфонія №3 «Героїчна» мі-бемоль мажор 1 частина (головна партія), 4 частина (тема варіацій). Симфонія №6 «Пасторальна» 1 частина.

Ф.Мендельсон. Концерт для скрипки з оркестром 1 частина.

Ф.Шуберт. «Незакінчена симфонія» сі мінор 1 частина. «Форель». Серенада.

Ф.Шопен. Вальс № 7 до дієз мінор. Етюд № 12 до-мінор. Ноктюрн до мінор.

Ф.Ліст. Угорська рапсодія № 2.

Ж.Бізе. Хабанера з опери «Кармен».

Е.Гріг. «Ранок» з сюїти «Пер Гюнт»; пісня Сольвейг.

М.Равель. «Болеро».

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА

С.Гулак-Артемівський: Романс Оксани з опери «Запорожець за Дунаєм»; дует Одарки й Карася з опери «Запорожець за Дунаєм».

М.В.Лисенко: «Віють вітри» (пісня Наталки з опери «Наталка-Полтавка»); «Ой, я - дівчина Наталка» (пісня Наталки з опери «Наталка-Полтавка»); інтродукція до опери «Тарас Бульба».

М.Д.Леонтович: «Щедрик», «Дударик».

К.Г.Стеценко: «Вечірня пісня» на слова Т.Г.Шевченка.

Б.М.Лятошинський: «Осінь» на слова О.С.Пушкіна.

РОСІЙСЬКА МУЗИКА

М.І.Глінка: Увертюра до опери «Руслан і Людмила»; арія Сусаніна з 4 д. Опери «Іван Сусанін»; Вальс-фантазія»; «Я пам'ятаю мить чудову» на слова О.С.Пушкіна.

М.А.Римський-Корсаков: Симфонічна сюїта «Шехеразада» (1 ч.).

П.І.Чайковський: Вступ до опери «Євгеній Онєгін»; арія Ленського (картина 5 опери «Євгеній Онєгін»); Перший концерт для фортепіано з оркестром – I, III ч.; «Танець маленьких лебедів» з балету «Лебедине озеро»; «Вальс квітів» з балету «Лускунчик»; «Осіння пісня» із циклу «Пори року».

С.В.Рахманінов: Другий концерт для фортепіано з оркестром (1 ч.).

КОМПОЗИТОРИ ХХ СТОЛІТТЯ

С.С.Прокоф'єв: Танець лицарів з балету «Ромео і Джульєтта».

Д.Д.Шостакович: Сьома симфонія (1 ч.).

А.І.Хачатурян: Вальс із музики до драми Лермонтова «Маскарад».

І.О.Дунаєвський: Марш із кінофільму «Веселі хлоп'ята»; «Шкільний вальс» на слова М.Матусовського.

СПИСОК КОМПОЗИТОРІВ

ЗАХІДНО-ЄВРОПЕЙСЬКІ КОМПОЗИТОРИ:

Й.С.Бах (1685-1750)

Франц Шуберт (1794-1828),

В.А.Моцарт (1756-1791)

Фредерік Шопен, (1810-1849),

Йозеф Гайдн (1732-1809)

Роберт Шуман (1810-1856)

Л. ван Бетховен (1770-1827)

Ференц Ліст (1811-1886)

Дж. Верді (1813-1901)

УКРАЇНСЬКІ КОМПОЗИТОРИ:

С.С.Гулак-Артемовський (1813-1873)

Л.М.Ревуцький (1889-1977)

М.В.Лисенко (1842-1912)

Б.М.Лятошинський (1894-1968)

М.Д.Леонтович (1877-1921)

С.П.Людкевич (1879-1979)

К.Г.Стеценко (1882-1922)

В.С.Косенко (1896-1938)

РОСІЙСЬКІ КОМПОЗИТОРИ:

М.І.Глінка (1801-1857)

М.П.Мусоргський (1839-1881)

П.І.Чайковський (1840-1893)

О.П.Бородін (1833-1877)

М.А.Римський-Корсаков (1844-1908) С.В.Рахманінов (1873-1943)

ВИДАТНІ КОМПОЗИТОРИ ХХ СТОЛІТТЯ:

С.С.Прокоф'єв (1891-1953)

Д.Д.Шостакович (1906-1975)

С.В.Свірідов (1915-1998)

Вокальне випробування

Абітурієнт повинен виконати два різнохарактерних вокальних твори за формою і змістом:

1. **Пісня під власний акомпанемент** (приблизна складність – К.Стеценко «Плавай, плавай. Лібиденько»; П.Майборода «Стежина», «Пісня про вчительку»; А.Пашкевич «Мамина вишня»; Я.Стеценко «Зоре моя вечірня»; Е.Гріг «Захід сонця»; О.Колодуб «Вишиванка»).
2. **Пісня без супроводу (a capella)** (приблизна складність – укр. нар. пісні та їх обробки: В.Заремба «Дивлюсь я на небо»; В.Косенко «Взяв би я бандуру»; О.Чишко «Дощик, дощик»; М.Віленський «У вишневому садочку», «Стоїть явір над водою»).

Тривалість вокального випробування з творчого конкурсу з музики – 10 хвилин.

Загальна тривалість відповіді з творчого конкурсу з музики 30 хвилин на одного абітурієнта.

Творчий конкурс з музики

Інститут Мистецтв

НПУ імені М.П.Драгоманова

(освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр)

6.020204. Музичне мистецтво

(Художня культура, практична психологія, регент церковного хору)

Критерії оцінки знань і вмінь вступних іспитів для абітурієнтів

(загальний обрахунок рейтингової оцінки за 400-х бальною системою)

ПИСЬМОВО

Сольфеджіо, теорія музики та музична література

(120 балів)

Тривалість теоретичного блоку з творчого конкурсу з музики – 40 хвилин на письмовий цикл та 15 хвилин на усний тощо.

№	Назва блоку предмета, видів робіт	Критерії оцінки знань і вмінь	Загальна кількість набраних балів
I	Теоретичний блок <i>Двохголосний поліфонічний диктант</i>	Написаний без помилок.	<u>0-30</u>
		В цілому написаний, але з незначними неточностями в мелодії.	30
		Невірно визначений розмір, інтонаційні та ритмічні помилки.	20-29
		Велика кількість помилок або диктант ненаписаний.	10-19
2.	<i>Слуховий аналіз</i> Гармонічна послідовність з відхиленнями або модуляцією Визначення акордів в муз. прикладі	Вірно записана лінія баса та вказані акорди	0-9
		Бал визначається у відповідності до правильності відповіді	<u>0-30</u>
		Бал визначається у відповідності до кількості вірно визначених акордів	15
		Бал визначається у відповідності до кількості правильних відповідей.	0-14
II.	Завдання з гармонії Гармонізація мелодії	Вірно зроблена гармонізація мелодії, правильно визначені відхилення та модуляція.	<u>0-30</u>
		В цілому вірна гармонізація з незначними неточностями в мелодії	30
		Бал визначається в залежності від кількості помилок.	15-29
			0-14

III.	З історії музики (прослуховування муз. творів)	Вірно визначені автори, назви 3-х муз. творів та їх основні теми	0-30 30
		Вірно визначені автори і назви 2-х муз. творів	20
		Вірно визначений автор і назва одного музичного твору.	10
	Загальна кількість балів за письмову частину		0-120

УСНО
(80 балів)

№	Назва блоку предмета, видів робіт	Критерії оцінки знань і вмінь	Загальна кількість набраних балів
1.	Читання з листа двохголосного прикладу	Інтонаційно вірно виконана мелодія Є окремі інтонаційні неточності	0-20 15-20 0-14
2.	Підібрати акомпанемент з фактурою до мелодії укр.нар.пісні та просольфеджувати	Інтонаційно чисто виконана мелодія пісні та вірно підібраний акомпанемент Є окремі помилки в акомпанементі та при інтонуванні мелодії пісні	0-20 15-20 0-19
3.	Гармонічний аналіз мініатюри з дитячих альбомів	Вірно зроблений гармонічний аналіз твору Є окремі неточності у гармонічному аналізі Бал визначається від кількості зроблених помилок	0-20 15-20 0-14
	Музикознавча відповідь про життя і творчість одного із композиторів	Творчий підхід щодо відповіді про життя творчість композитора Відповідь має з неточностями	0-20 15-20 0-14
	Загальна кількість балів за усну частину		0-80
	Загальна кількість балів		0-200

Вокальне випробування (80 балів)

**Тривалість вокального випробування з творчого конкурсу з музики –
10 хвилин.**

№	Різноманітні вокальні твори за формою і змістом	Критерії оцінки знань і вмінь	Загальна кількість набраних балів
I	Виконання пісні під власний акомпанемент	1. Здоровий голосовий апарат. 2. Початкові вокальні дані. 3. Чистота інтонації. 4. Співвідношення звучання мелодії та акомпанементу. 5. Артистичне виконання твору.	0-5 0-5 0-20 0-5 0-5 <hr style="width: 100%;"/> 0-40
II	Виконання пісні без супроводу (а capella)	1. Здоровий голосовий апарат. 2. Співацька постава. 3. Чистота інтонації. 4. Початкові вокально- технічні навички (дихання, звуковедення, чітка дикція та співацька артикуляція). 5. Артистичне виконання твору.	0-5 0-5 0-20 0-10 0-5 <hr style="width: 100%;"/> 0-40
	Загальна кількість балів		<hr style="width: 100%;"/> 0-80

Гра на музичних інструментах
(120 балів)

**Тривалість гри на музичних інструментах з творчого конкурсу з музики –
15 хвилин.**

№	Різнохарактерні інструментальні твори за стилем, жанром та формою	Критерії оцінки знань і вмінь	Загальна кількість набраних балів
I	П'єса або етюд технічного спрямування	1. Чіткість і рівність виконання. 2. Темпово-ритмічна стабільність.	0-15 0-15 <hr/> 0-30
II	Поліфонічний твір (дво або триголосний)	1. Співвідношення голосів. 2. Відчуття форми твору. 3. Якість звуковидобування.	0-10 0-10 0-10 <hr/> 0-30
III	Твір великої форми (соната, варіації)	1. Переконлива інтерпретація музичного твору. 2. Врахування стильових особливостей твору. 3. Якість звуковидобування. 4. Технічна досконалість.	0-10 0-5 0-5 0-10 <hr/> 0-30
IV	П'єса кантиленного характеру	1. Художнє виконання твору. 2. Відчуття форми. 3. Володіння педалізацією. 4. Інтонування звучання.	0-10 0-5 0-5 0-10 <hr/> 0-30
			0-120

Голова предметної комісії _____/Тоцька Л.О./